

Sèrie 1

CONSIDERACIONS GENERALS SOBRE LA CORRECCIÓ

La finalitat dels exàmens d'història contemporània per a majors de vint-i-cinc anys és comprovar el grau de coneixement sobre la matèria, i la competència i la destresa en les capacitats de raonament, d'exposició, de síntesi, de redacció i de totes aquelles que són necessàries per començar una carrera universitària.

La correcció de l'examen, per tant, ha de tenir en compte aquests dos paràmetres i incloure, com a criteris de valoració, el coneixement del que es pregunta i la manera com es respon i s'exposa. No es pot valorar per separat, sinó en conjunt. En definitiva, s'ha de comprovar quin grau de maduresa intel·lectual té la persona que s'examina i corregir la prova en funció d'aquest fet.

Pel que fa al coneixement històric, el corrector ha de valorar, segons el seu criteri i com a expert, de quina manera l'examinand respon els elements que caracteritzen el fet històric que es demana, com el situa cronològicament, com n'exposa els trets principals i com sap descobrir el joc de les causalitats i la lògica dels esdeveniments.

I, alhora, valorar si l'examinand ha entès el que se li pregunta, de quina manera expositiva i raonada respon, i quin grau té de coherent, clar i concís l'examen com a text.

Per tant, i com a criteris de correcció, volem apel·lar a la reconeguda capacitat de l'examinador/a per ponderar totes aquestes reflexions i plasmar-ho en la valoració que faci de cada un dels exàmens.

La prova té dues parts. La primera part parteix d'un fet contemporani i cal que respongui les preguntes que es fan. El criteri és que conegui un tema i la seva base històrica. A la segona part l'examinand només pot contestar tres de les cinc preguntes de l'examen i en cap cas corregir i valorar-ne més de tres. Creiem que com a criteri a seguir, en aquest cas, seria corregir fins arribar a la tercera i deixar les altres dues o una de més sense nota.

PRIMERA PART

Llegiu els documents A i B i responeu a les tres preguntes següents (4 punts)

1. Comenteu la informació que facilita el text A. (1 punt)

Es tracta que es digui que la informació és sobre armament nuclear i que es fixin en el potencial destructor, en la rapidesa, en el país –Rússia- que el construeix, que respon a una lenta escalada de tensió entre Rússia i Europa/Estats Units (cas de Ucraïna, Síria, i d'altres), que d'altres potències (EUA o la Xina) estan fent el mateix i que, en definitiva, l'escalada nuclear continua.

Puntuació: si es posen una mica tots aquests elements és el punt. Si es fan consideracions generals sobre l'armament sense contextualitzar-lo en l'actualitat es pot posar 0,5. Qualsevol generalització descontextualitzada sobre armes o la guerra no es podrà puntuar. La reproducció escrita del text de forma literal tampoc es valoraria.

2. Comenteu la informació que facilita el text B. (1 punt)

És necessari esquematitzar o resumir els punts principals del text. Queda clar que la definició central és el concepte de guerra total que implica mobilització, capacitat econòmica notable per produir armament, nivell tecnològic i capacitat de destrucció. Naturalment cal situar l'èmfasi en el fet tecnològic.

Puntuació: si es posen tots aquests elements és el punt. Si es fan consideracions generals sobre qualsevol aspecte d'aquests, inclòs sobre l'armament, sense contextualitzar-lo, es pot posar 0,5. Qualsevol generalització sobre armes o la guerra descontextualitzada no es podrà puntuar. La reproducció escrita del text de forma literal tampoc es valoraria.

3. Comenteu tres característiques de les guerres del segle xx i enumereu els conflictes bèl·lics principals d'aquest segle. (2 punts)

En aquest cas depèn de la persona correctora decidir si els elements que hi consten són els encertats per definir el que significa una característica de la guerra en la societat contemporània. Posem una llista de característiques amb la finalitat, només, d'ajudar a la tasca correctora: guerra total; àmplia mobilització de la població de manera armada o civil; gran profusió d'armament altament qualificat; utilització d'armament nuclear; inclusió de l'aviació en la guerra; utilització de la base econòmica per a suportar la guerra; utilització i optimització de la tecnologia; utilització de la propaganda en mitjans audiovisuals amb finalitat bèl·lica; instrumentalització dels conflictes regionals per a la guerra general (Guerra Freda, sobretot); generalització de l'entorn cibernètic; creixement dels serveis d'intel·ligència i d'informació; i moltes més. Quant a les guerres se'n poden posar moltes, evidentment. Ara, les primeres de la llista haurien de ser la Primera i la Segona Guerra Mundials.

Puntuació: si s'assenyalen i s'expliquen tres característiques de manera encertada i la llista de conflictes és prou satisfactòria per demostrar el coneixement i la maduresa de qui fa l'examen serien els dos punts. Si només es refereix a aspectes molt generals sobre la guerra o la llista de conflictes no acaba de ser prou satisfactòria, es podria considerar la forquilla entre el 1,5 i 0,5 depenent de la manera en què està explicat i redactat. Si són generalitzacions sobre la guerra sense saber-ho explicar, la puntuació serà un zero.

SEGONA PART

Responeu a TRES de les cinc qüestions següents. (6 punts; 2 punts cadascuna)

1) Indiqueu si les afirmacions següents sobre la Guerra Freda són vertaderes o falses.

	vertadera	falsa
L'enfrontament entre els aliats i les forces de l'Eix durant la Segona Guerra Mundial fou clau en la Guerra Freda.		X
El fet que l'Índia s'independitzés de la Gran Bretanya fou una conseqüència directa de la Guerra Freda.		X
La formació de l'aliança militar del Pacte de Varsòvia s'ha d'emmarcar en la relació conflictiva entre el bloc oriental i el bloc occidental durant la Guerra Freda.	X	
La caiguda del mur de Berlín es produí com a resultat de l'acord signat a París el 1990 entre els EUA i l'URSS, que implicava el compromís de posar fi a la Guerra Freda.		X
Les guerres de Corea i del Vietnam no tenen relació amb la Guerra Freda, sinó que són conflictes regionals per a aconseguir la supremacia del poder xinès en el continent asiàtic.		X

Puntuació: l'enumeració correcta dels esdeveniments serien els dos punts i amb un d'equivocat seria un punt. A partir d'aquí no es valoraria la pregunta.

2) Relacioneu cada personatge o esdeveniment històric de la columna de l'esquerra amb un dels esdeveniments històrics de la columna de la dreta. Per fer-ho, escriviu el número corresponent en les caselles de la columna de la dreta.

1	Nikita Khrushev, dirigent de l'URSS.	4	Unificació d'Itàlia durant el segle XIX.
2	Primera Guerra Mundial.	5	Unificació d'Alemanya durant el segle XIX.
3	Conferència de Berlín del 1885.	1	Crisi dels míssils soviètics a Cuba.
4	Giuseppe Garibaldi.	3	Repartiment colonial d'Àfrica
5	Otto von Bismarck aconseguí l'annexió d'Alsàcia i Lorena després de la guerra franco-prussiana del 1870.	2	Revolució Russa i formació de la Unió Soviètica.

Puntuació: l'enumeració correcta de les afirmacions serien els dos punts i amb un d'equivocat seria un punt. A partir d'aquí no es valoraria la pregunta.

3. Expliqueu què és la Revolució Cubana i comenteu-ne tres característiques essencials.

La revolució cubana és una revolució anti-imperialista, la presa de poder a Cuba que era a mans de la dictadura de Batista, un element clau de transformació político-social del país i un referent de transformació revolucionària a l'Amèrica Llatina. Algunes de les seves característiques serien: moviment anti-imperialista contra l'hegemonia dels Estats Units d'Amèrica en la zona i el continent; formació d'un govern revolucionari i popular de trets socialitzants que, gradualment, s'anirà configurant com un model clàssic de govern comunista de partit únic; formació d'una economia planificada de base estatal; transformació social amb la desaparició de la propietat privada de grans hisendats i terratinents; socialització de les forces productives; alternativa revolucionària a través de l'estratègia guerrillera, model exportat a Amèrica Llatina, i d'altres característiques que poden trobar les persones examinades. També podria tenir-se en compte l'evolució, des del 1959 en endavant, durant la Guerra Freda, quan els intents armats i polítics de desestabilització del regim cubà per part dels Estats Units d'Amèrica, l'alineament amb la Unió Soviètica, i d'altres factors, modificaran el comportament polític i econòmic de l'experiència cubana.

Puntuació: aquesta pregunta pot tenir una varietat de respostes que la persona correctora ha de saber valorar en el seu punt just de coneixement històric i de contextualització. Els dos punts es donaran si l'examinand explica el caràcter de la revolució cubana i sap descriure tres característiques essencials. El que va del 1,5 al 0,5 es tracta de ponderar el grau d'explicació del caràcter de la revolució cubana i la concreció d'algunes de les seves característiques. Qualsevol generalització desordenada o un desconeixement sobre el tema seria un 0. Caldrà tenir en compte dues coses: el redactat i la maduresa expositiva. Es podria obviar el coneixement de cronologia i si només es posa el tema dels míssils i la Guerra Freda la puntuació podria ser de 0,5 punts.

4. Expliqueu quatre característiques bàsiques del liberalisme polític.

Hi ha molts elements bàsics que caracteritzen el liberalisme polític. Es pot parlar sobre el caràcter popular de la sobirania; el constitucionalisme; la participació política a través del sufragi; les llibertats bàsiques d'expressió, de manifestació, d'opinió; la igualtat jurídica; la separació de poders; el dret de ciutadania; i d'altres aspectes. Caldria tenir en compte una explicació que contextualitzés la revolució liberal al segle XIX.

Puntuació: els 2 punts si s'exposen quatre elements. 1 punt si es fa de manera incompleta o es repeteix algun amb un redactat diferent. El marge entre 1,0 i 0,5 variarà segons si queda clar algun d'aquests elements. Si hi ha vaguetats, està mal plantejat i no hi ha cap element que defineixi el liberalisme polític es posarà un 0. Si només expliqués el tema de la revolució liberal del XIX sense dir algun o cap element bàsic es podria valorar entre 0,5 i 1.

5. Digueu quin esdeveniment va precipitar la Primera Guerra Mundial i expliqueu quins van ser els blocs enfrontats.

L'esdeveniment que va precipitar la Primera Guerra Mundial va ser l'atemptat de Sarajevo amb l'assassinat de l'hereu de la corona austríaca Francesc Ferran. L'ultimàtum austríac a Sèrbia, acusada d'estar al darrere de l'atemptat, comportà un joc d'aliances i una escalada de provocacions i retrets que van desencadenar l'inici de les hostilitats. Una guerra entre, d'una banda, els Imperis Centrals, o Potències Centrals o Triple Aliança, on hi havia l'Imperi Austrohongarès, l'Imperi Alemany, l'Imperi Turc, Bulgària; i de l'altra, els Aliats o la Triple Entesa, amb França, Regne Unit, Sèrbia, l'Imperi Rus, Itàlia, els Estats Units i d'altres.

Puntuació: si s'identifica l'atemptat i es configuren els blocs, la resposta es pot donar per bona i serien els 2 punts. Si s'explica la guerra, més o menys, però no es concreta la pregunta seria 1 punt. Qualsevol explicació desordenada i plena de vaguetats sobre la guerra o plena d'errors, serà un 0. La redacció també hauria de comptar, en aquest cas.